

Ett uppmuntrande besök i Addis Abeba, Etiopien

Sedan ungefär fem år pågår ett arbete med att skriva Evangelisk Luthersk Missions (ELM) och den Etiopiska Evangeliska Lutherska Kyrkans (EELC) gemensamma historia. Målsättningen är att arbeta fram en historieskrivning som primärt täcker perioden 1921–2003. Arbetet har utförts och utförs genom en arbetsgrupp, vars sammansättning varierat något under åren. För närvarande arbetar *qes* Mussie Alazar (EELCs president), *qes* Mekonnen Gerremew (föreståndare för det Lutherska Teologiska Seminariet, LTS) samt Bengt Hjort (f.d. ELM-missionär i Etiopien) med projektet. Helt nyligen knöts ytterligare en medarbetare till projektet, nämligen Fiqru Geleto, se nedan.

Fram till idag har projektet resulterat i följande:

Tillsammans för Evangeliet. Etiopiens Evangelisk-Lutherska kyrka – bakgrund, tillkomst och utveckling. Del 1 – Pionjærtiden 1921–1935 har publicerats på svenska, engelska och amhariska.

Tillsammans för Evangeliet. Etiopiens Evangelisk-Lutherska kyrka – bakgrund, tillkomst och utveckling. Del 2 – Under krig och ockupation 1935–1941 har publicerats på svenska och engelska. Arbetet med att ta fram en amharisk översättning har påbörjats, se nedan.

Projektet har fått ekonomiskt stöd från flera organisationer, däribland *Scriptura*, som gett anslag för publiceringen av del 1 på amhariska. Utöver det har *Scriptura* nyligen beviljat stöd för del 2 vad gäller översättning till amhariska, redigering m m samt tryckning.

Med anledning av arbetet inom historieskrivningsprojektet besökte Bengt Hjort i slutet av januari 2024 EELCs huvudkontor i Addis Abeba. Han har gett oss följande rapport.

Den 15–22 januari besökte min hustru Lilli och jag EELCs station i Addis Abeba. Huvudsyftet med besöket var att arbetsgruppen inom historieskrivningsprojektet skulle träffas och diskutera några angelägna frågor. Dessa var främst att på ett mera övergripande plan diskutera det fortsatta arbetet inom projektet, samt mer konkret behandla översättningen av ”del 2” till amhariska. Vi inom arbetsgruppen träffades under två hela arbetsdagar och hade stimulerande och konstruktiva samtal.

*Arbetsgruppen. Från vänster:
Mekonnen Gerremew, Fikru Geleto, Mussie Alazar och Bengt Hjort*

När det gäller det fortsatta arbetet inom projektet kom vi fram till att vi ska sikta på att ta fram ytterligare två böcker, del 3 och del 4. Del 3 skall behandla tiden 1941–1975 och del 4 perioden 1975–2003. Årtalet 1975 är valt därför att då övertog EELC ansvaret för det missionsarbete som tidigare ELM ansvarade för. Historieskrivningen av dessa två delar bygger alltså på olika förutsättningar. Del 3 kan till stor del baseras på information och dokument som finns i Sverige, och kan därmed i huvudsak genomföras av en person som är bosatt i Sverige. Del 4 måste till största delen baseras på information och dokument som finns tillgängliga i Etiopien och måste därför huvudsakligen utföras av personer på plats i Etiopien. Del 3 kommer främst att skrivas av undertecknad. *Qes* Mekonnen Gerremew kommer att bistå med information från Etiopien och med en del material som han redan har satt på pränt. När det gäller del 4 kommer *qes* Mekonnen Gerremew att vara ansvarig. I sitt arbete kan han ta hjälp av andra akademiskt utbildade resurspersoner inom EELC. Undertecknad kommer att bistå med information och material från Sverige och med översättning från engelska till svenska.

Översättningen av del 2 till amhariska kommer att göras av Fikru Geleto som därför var närvarande vid överläggningarna. Fikru växte upp inom ELMs mission och inom EELC. Han är utbildad i teologi vid LTS i Asella och tillhörde den grupp som i början av 1970-talet undervisades av pastor Leif Norrgård. Sedan några år tillbaka är han pensionär och bor på EELC-statio-

nen i Asella. Han är väl kvalificerad för uppgiften. Under diskussionerna visade det sig att Fikru har god insikt i och intresse för ELMs respektive EELCs historia, kanske främst från 1950-talet och framåt! Jag bedömer det som att han blir en klar förstärkning av arbetsgruppen! Genom att Fikru Geleto deltog i diskussionerna som helhet fick han god insyn i projektet; dess bakgrund och målsättning samt hittillsvarande arbete.

Under överläggningarnas gång hade vi möjlighet att överlämna några exemplar av den engelska versionen av *Tillsammans för Evangeliet. Del 2* till några personer som i arbetet bidragit med värdefull information. Dessa personer var:

- *Edith Mirtab*, barnbarn till evangelisten Tedla Afley och hans hustru Teblez Kidane-Mariam. Tedla var en pionjär inom ELMs arbete i Harrar. Efter hans död 1934 fortsatte Teblez att vara en samlade kraft inom den evangeliska församlingen i Harrar, inte minst under den italienska ockupationen 1936–1941 (se till exempel *Tillsammans för Evangeliet, del 2, s. 90*).
- *Hiruy Ammanuel*, sonson till Kifle-Egzy Yhideggo. Kifle-Egzy var en viktig medarbetare inom ELMs arbete redan före den italienska ockupationen 1936–1941. Under ockupationen var det i hans hem man samlades till gudstjänst (se *Tillsammans för Evangeliet, del 2, s. 76*).

Det var uppmuntrande att se med vilken glädje och uppskattning dessa två personer tog emot böckerna!

Under överläggningarna kom *qes* Mussie med information som jag upplevde mycket uppmuntrande! Han upplyste oss om att det helt nyligen kommit en historieskrivning på amhariska som bär titeln *Be Alet Laj* (kan översättas

Fikapaus. Från vänster: Fikru Geleto, Mussie Alazar, Mekonnen Gerremew och Bengt Hjort

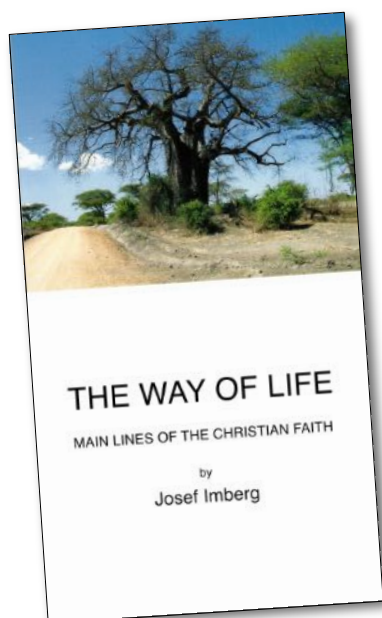
med "På Klippan") och som handlar om den evangeliska kristenhetens framväxt i Etiopien. Det som gläder mig är att den amhariska versionen av *Tillsammans för Evangeliet, del 1* använts av författaren som underlag. Genom detta har, som jag tycker, både ELM och EELC, fått sin rättmätiga plats i boken. Författaren hänvisar genom fotnoter, både till publikationer på engelska och till publikationer på amhariska. När det gäller *Tillsammans för Evangeliet, del 1* hänvisas alltså till en publikation på amhariska vilket jag tror kan bidra till ökat intresse och ökad spridning! Jag tycker att detta visar det angelägna i att översätta "våra böcker" till amhariska!

Halmstad i april 2024
Bengt Hjort

The Holy Spirit på spanska

Josef Imberg (1916–1998) författade många böcker och häften på engelska. 1982 publicerades ett häfte med undervisning om *Den Helige Ande*, som reviderades 2001. En översättning till spanska har gjorts av prästen Marcos Berndt och den digitala versionen är tillgänglig på *Scripturas* webbsida.

Undersökningen pågår för att trycka häftet i Sydamerika och i Spanien.

The Way of Life på swahili

Josef Imberg blev färdig med boken 1987 och den är tillgänglig i *Scripturas* webb-bibliotek. Boken har getts ut i tre upplagor på engelska och har översatts till amhariska, farsi, lettiska, luo och ryska.

Swahili är ett bantuspråk som talas i östra och centrala Afrika. Det är officiellt språk i Kenya, Tanzania och Uganda och talas av cirka 100 miljoner människor.

Lutheran Heritage Foundation – Africa har bett *Scriptura* om tillåtelse att översätta och trycka boken på swahili. *Scriptura* har godkänt detta och dessutom beviljat 1 000 USD (drygt 10 000 kr) till projektet.

Lutheran Heritage Foundation – Africa har även meddelat att man gör en ny upplaga av boken på luo-språket.

Avslutning

Scriptura ser med tacksamhet till HERREN tillbaka på ytterligare ett verksamhetsår. I Psaltaren 72 formuleras missionsperspektivet på ett underbart sätt (verserna 17–19):

Må hans namn leva för evigt, må hans namn blomstra så länge solen skiner. I honom ska man välsigna sig, alla hednafolk ska prisa honom salig. Välsignad är Herren Gud, Israels Gud som ensam gör under! Välsignat är hans härliga namn för evigt. Må hans ära fylla hela jorden! Amen, amen.

Tack för all förbön och för ekonomiskt stöd till *Scripturas* arbete. Med tillönskan om en av Gud välsignad sommar!

Stöd *Scripturas* fortsatta litteraturarbete – **bankgiro: 247-6760.**

Halmstad, i juli 2024

+ **Roland Gustafsson**
Scripturas ordförande

076-165 15 59
info@scriptura.nu
www.scriptura.nu

Evangelisk Litteraturmission
Scriptura
för spridning av kristen litteratur i länder utanför Sverige